

فاتح شهر

شهید احمد کاظمی چگونه خرمشهر را آزاد کرد؟

سخنان رهبر معظم انقلاب درباره کاظمی

۱

■ بیانات در دیدار
دست‌اندرکاران
■ کنگره ملی شهدای
نجف آباد
■ ۱۳۹۲/۴/۱۰

مرحوم شهید کاظمی واقعاً یکی از آن فرماندهان برجسته بود. بنده در همان دوران جنگ رفته خوزستان به مرکز لشکر نجف، آنجا بازدید کردم؛ چیزهایی در آنجا دیدم که در کمتر لشکری آدم می‌توانست آن‌ها را مشاهده کند: آمادگی‌ها از یک‌سو، روحیه خیلی بالا از یک‌سو و نظم و ترتیب؛ نظم و ترتیبی که من در آن لشکر دیدم، در کمتر جایی انسان آن را مشاهده می‌کرد.

شهید کاظمی به روایت شهید سلیمانی

۲

وقتی احمد در جمع ما بود، تداعی همه زندگی‌مان را می‌کرد. هر چیزی که در زندگی به آن خوش بودیم، چهره باکری را در احمد می‌دیدیم. خرازی را در احمد می‌دیدیم. زین الدین را در احمد می‌دیدیم. همت را در احمد می‌دیدیم. خیلی از شهدا را ما در احمد خلاصه می‌دیدیم. شما یک کسی که یادگار همه یادگاری‌های است، یادگار همه دلبستگی‌های و بهترین دوران عمرت است را از دست می‌دهی، این یک از دست دادن معمولی نیست. احمد با رفتن خودش همه ما را آتش زد.

شهید کاظمی از زبان سردار صفوی

۳

سردار کاظمی نقش موثری در پیروزی‌های عملیات جنگی نظیر، عملیات آزادسازی مناطق شمال غرب از دست ضدانقلاب، شکست حصر آبادان، فتح خرمشهر، فتح المبین ایفا کرد. سردار کاظمی که حدود پنج ماه فرماندهی نیروی زمینی سپاه را برعهده گرفته بود از نیروهای تحصیل کرده بود که سه مدال فتح و شجاعت را بعد از جنگ گرفت و این اواخر نیز شدیداً به یاد شهدای دفاع مقدس خصوصاً شهید خرازی و باکری بود.

احمد کاظمی، ۱۰ صبح سوم خرداد

احمد کاظمی از شاخص‌ترین فرماندهان عملیات بیت‌المقدس است، تا جایی که «فاتح خرمشهر» می‌خوانندش. او در این عملیات فرماندهی تیپ ۸ نجف اشرف را بر عهده دارد - همان گروه پنجاه‌نفره که در آغاز جنگ با خود به آبادان آورد حالا تبدیل به تیپ ۸ نجف اشرف شده - که یکی از یگان‌های مهم عملیات بیت‌المقدس به شمار می‌رود. این تیپ با ۱۲ گردان در قرارگاه فتح سازمان می‌یابد و به عنوان تلاش اصلی وارد عملیات می‌شود و پس از نبردهای سنگین در مراحل اول و دوم عملیات بیت‌المقدس سرانجام موفق می‌شود در مرحله آخر با عبور از خطوط پدافندی خودی و انهدام مواضع دشمن از جاده‌ی اهواز - خرمشهر وارد خرمشهر شود.

ماجرای فتح خرمشهر توسط تیپ تحت فرماندهی احمد کاظمی بدین قرار است که صبح دوم خرداد ۶۱ شماری از نیروهای این تیپ در نخل‌های جلوی خاکریز دوجداره پراکنده می‌شوند. پس از تثبیت خط، کاظمی به منطقه می‌آید و

سینا مهدوی
گزارش‌نویس

شهید احمد کاظمی که از او به عنوان فاتح خرمشهر یاد می‌شود، سال ۱۳۳۸ در نجف‌آباد اصفهان زاده می‌شود. جوانی‌اش مصادف شده با دوران مبارزات انقلابی، پس دوشادوش ملت به مبارزه علیه رژیم پهلوی می‌پردازد و سپس برای فراگیری آموزش‌های چریکی و مقابله با اشغال‌گران قدس به لبنان می‌رود. پس از بازگشت در سال ۱۳۵۸ به عضویت سپاه پاسداران درمی‌آید. یک سال بعد وقتی فقط ۲۳ سال دارد، به کردستان ماموریت می‌یابد و حدود هفت ماه در عملیات‌های پاک‌سازی کرمانشاه و کردستان از دشمنان داخلی شرکت می‌کند. در یکی از همین عملیات‌ها در دیواندره از ناحیه پا مجروح می‌گردد. در آخرین روز شهریور ۵۹ با آغاز

رسمی جنگ تحمیلی عراق علیه ایران، کاظمی نیز قدم به میدان نبرد می‌گذارد و با یک گروه پنجاه‌نفره در جبهه‌های آبادان حضور می‌یابد. از همان روزهای نخست فرماندهی یکی از جبهه‌های آبادان را برعهده می‌گیرد و در عملیات شکست حصر آبادان جزو چهره‌های شاخص است. نقش او در دوران دفاع مقدس بسیار سرنوشت‌ساز است. در طول این دوران از کردستان گرفته تا نقطه به نقطه از جبهه‌های جنوب در صف مقدم مبارزه قرار دارد و از زبده‌ترین طراحات عملیات‌هاست. سردار سلیمانی در جایی ایشان را ناجی عملیات‌های دفاع مقدس معرفی کرده است.

حضور مستقیم حاج احمد کاظمی در خط مقدم جبهه و ارتباط صمیمانه‌اش با پاسداران و رزمندگان بسیجی تا بدان جاست که بارها از ناحیه‌ی پا، دست، و کمر مجروح می‌شود.

به فرماندهان دستور می‌دهد برای آرایش نیروها در پشت خاکریز دوجداره، از میان نخل‌ها بیرون بیایند. نیروهای عراقی تصور می‌کنند ایرانی‌ها قصد عقب‌نشینی دارند؛ بنابراین شروع به زدن پاتک می‌کند و نیروهای تیپ نجف را به زیر آتش می‌گیرد که متقابلاً با آتش نیروهای پیاده و ادوات زرهی مواجه می‌شود. شماری از نیروهای عراقی در شهرک رفاهیه در سه کیلومتری خرمشهر مقاومت می‌کنند؛ اما پس از دو ساعت درگیری با تمام شدن مهمات‌شان بالاخره ۲۰۰ تن از آنان تسلیم می‌شوند و بقیه تا ساختمان گمرک عقب‌نشینی می‌کنند.

کاظمی به نیروهای پیاده اعلام می‌کند که خشاب‌های خود را پر کنند. ساعت ۲۱ شامگاه دوم خرداد همه‌ی نیروها هم‌زمان شروع به تیراندازی می‌کنند، به طوری که عراقی‌ها روحیه و توان‌شان را از دست می‌دهند، از پشت خاکریز کنار پلیس‌راه عقب می‌نشینند و در ساختمان گمرک مستقر می‌شوند. در همین شب نیروها و تجهیزات تیپ نجف دو کیلومتر پیش‌روی می‌کنند و پشت خاکریز کنار پلیس‌راه استقرار می‌یابند.

سرانجام ساعت ۱۰ صبح روز سوم خرداد ۱۳۶۱ احمد کاظمی برای بررسی وضعیت دشمن و اجرای مانور نهایی، با یک دستگاه نفربر وارد خرمشهر می‌شود و با توجه به این که دشمن روحیه و توان خود را از دست داده، به نیروهای تکاور تیپ دستور می‌دهد حمله‌ی خود را به سمت خرمشهر آغاز کنند. نیروهای عراقی به صورت پراکنده در گمرک خرمشهر و شهرک ولی‌عصر (عج) در جنوب گمرک مقاومت می‌کنند. گردان‌های پیاده صاحب‌الزمان (عج)، انبیا و ثامن‌الائمه با درهم شکستن مقاومت نیروهای بعثی به ورودی خرمشهر می‌رسند و تا رودخانه‌ی اروندرود پیش‌روی می‌کنند. سپس در جناح راست منطقه‌ی پل‌نو به تیپ امام حسین (ع) ملحق می‌شوند. گردان‌های ششم و هفتم با پشتیبانی تانک و نفربرهای تیپ نجف از جاده‌ی کمربندی جنوبی وارد خرمشهر می‌شوند. نیروهای

حاج احمد کاظمی و حاج قاسم سلیمانی